

فصل هفتم

اصلاح حسابها

هدفهای رفتاری : پس از مطالعه این فصل از فرآگیر انتظار می‌رود، قادر باشد :

- ۱- چرخه حسابداری را توضیح داده مراحل آن را نام ببرد.
- ۲- ضرورت اصلاح حسابها را توضیح دهد.
- ۳- اصل تحقق درآمد و اصل تطابق را تعریف کند.
- ۴- ثبت‌های اصلاحی پیش‌پرداخت هزینه‌ها، ملزومات، پیش‌دریافت درآمد، هزینه‌ها و درآمدهای ثبت نشده را انجام دهد.
- ۵- تراز آزمایشی اصلاح شده را تنظیم کند.

۱- مقدمه

حسابداران خلاصه رویدادهای مالی را به شکل گزارش‌های مالی در اختیار کسانی قرار می‌دهند که مایلند در قضاوت‌ها و تصمیم‌گیریهای خود از این اطلاعات استفاده نمایند. در حسابداری مالی به تهیه گزارش‌های مالی مفیدی پرداخته می‌شود که نتایج عملیات یک واحد اقتصادی را در طول یک دوره معین نشان دهد یا نشانگر وضعیت مالی یک واحد اقتصادی در یک زمان معین باشد. به این نوع گزارش‌ها صورتهای مالی گفته می‌شود. ترازنامه، صورت سود و زیان و صورت سرمایه سه نمونه از صورتهای مالی هستند که تاکنون با چگونگی تهیه هریک آشنا شده‌اند.

در فصلهای گذشته ضمن آشنایی با معادله حسابداری نحوه ثبت رویدادهای مالی و تهیه صورتهای مالی به تفصیل بیان گردید. در این فصل نکات بیشتری در مورد ثبت رویدادهای مالی ذکر خواهد شد.

به منظور تهیه و ارائه اطلاعات مفید و بهنگام به تصمیم‌گیران و به‌طورکلی به کسانی که می‌خواهند از امور یک واحد اقتصادی آگاه شوند حسابداران، عمر یک واحد اقتصادی را به دوره‌های زمانی مساوی تقسیم می‌کنند که به آنها دوره مالی یا دوره حسابداری گفته می‌شود. چنانچه دوره مالی دوازده ماه یا یکسال شمسی به طول انجامد به آن سال مالی اطلاق می‌شود. معمولاً حسابداران در آخر دوره یا سال مالی اقدام به تنظیم صورتهای مالی می‌نمایند که به آنها صورتهای مالی سالانه می‌گویند. لازم به توضیح است علاوه بر صورتهای مالی سالانه واحدهای اقتصادی ممکن است برای دوره‌های کمتر از یک سال مثلاً یک ماه، سه ماه و شش ماه نیز صورتهای مالی تهیه کنند که به آنها اصطلاحاً صورتهای مالی میان‌دوره‌ای گفته می‌شود.

۲- چرخه حسابداری

عملیات حسابداری شامل یک سری مراحل پیاپی است که در هر دوره مالی تکرار می‌شوند و به مجموعه آنها «چرخه حسابداری» گفته می‌شود. چرخه حسابداری شامل مراحل زیر است :

- ۱- جمع‌آوری اطلاعات مربوط به رویدادهای مالی (گردآوری اسناد و مدارک مثبته)

- ۲- تجزیه و تحلیل معاملات و رویدادهای مالی و تنظیم سند حسابداری
- ۳- ثبت رویدادهای مالی در دفتر روزنامه
- ۴- انتقال اطلاعات از دفتر روزنامه به دفتر کل
- ۵- تهیه تراز آزمایشی
- ۶- اصلاح حسابهای دفتر کل (از طریق صدور سند حسابداری و ثبت دفاتر روزنامه و کل)
- ۷- تهیه تراز آزمایشی اصلاح شده
- ۸- تهیه صورتهای مالی
- ۹- بستن حسابهای موقت (از طریق صدور سند حسابداری و ثبت دفاتر روزنامه و کل)
- ۱۰- تهیه تراز آزمایشی اختتامی

پنج مرحله اول در طول دوره مالی و پنج مرحله دیگر معمولاً در پایان دوره مالی و به هنگام تهیه صورتهای مالی انجام می‌شوند. پنج مرحله اول و نحوه تهیه صورتهای مالی در فصلهای گذشته بیان گردید. در این فصل به تشریح مرحله ششم و هفتم می‌برداریم. دو مرحله آخر نیز در فصل هشتم تشریح می‌گردد.

۳-۷ ضرورت اصلاح حسابها

همانطورکه می‌دانید هدف از تهیه اطلاعات مالی کمک به استفاده کنندگان مختلف برای قضاوت و تصمیم‌گیری اقتصادی است. این هدف زمانی به دست می‌آید که اطلاعات مالی تهیه شده بهنگام، واقعی و درست باشد. مثلاً مالکین یک واحد اقتصادی مایلند از نتیجهٔ فعالیتهای اقتصادی مؤسسه خود در یک دوره مالی باخبر شوند. به این منظور باید در صورت سود و زیان تمامی درآمدها و هزینه‌های دوره مالی نشان داده شود.

به طورکلی برای آنکه صورتهای مالی یک واحد اقتصادی وضعیت مالی و نتایج عملیات آن را به درستی نشان دهد باید حاوی کلیه داراییها، بدھیها، درآمدها و هزینه‌ها باشد. اما مسئله‌ای که حسابداران غالباً در عمل با آن رویرو می‌شوند این است که برخی از رویدادهای مالی بر نتایج عملیات پیش از یک دوره مالی اثر می‌گذارند. اثر این نوع رویدادهای مالی بر دوره‌های مالی مختلف باید به دقیق شناسایی و اندازه‌گیری شود. به مثال زیر توجه کنید.

مثال ۱: مؤسسه خدماتی دی در اول آبان ماه سال جاری بابت حق بیمه سالانه ساختمان ۹۶۰,۰۰۰ ریال پرداخت کرد. اگر شما حسابدار این مؤسسه باشید و بخواهید در پایان سال مالی (مثلاً ۲۹ اسفند ماه سال‌الجاری) برای این مؤسسه صورت سود و زیان تنظیم کنید آیا در صورت سود و زیان مبلغی به عنوان هزینه بیمه ساختمان درج خواهید نمود؟ اگر چنین است این مبلغ چقدر خواهد بود؟ در مرحله اصلاح حسابها حسابداران با وضعیتهای مشابه مثال فوق رویرو هستند.

برای شناخت هرچه بهتر چگونگی اصلاح حسابها لازم است با چند مفهوم اساسی در حسابداری آشنا شویم. این مفاهیم زیرینای بیشتر اصلاحاتی است که معمولاً در پایان دوره مالی انجام می‌شود.

۴-۷ مبنای نقدي و مبنای تعهدی

در حسابداری برای ثبت رویدادهای مالی مرتبط با درآمدها و هزینه‌ها دو روش وجود دارد:

۱-۴-۷ مبنای نقدي: در این روش درآمدها و هزینه‌ها در زمان دریافت و پرداخت وجه نقد شناسایی و ثبت می‌شوند. به

عبارت دیگر قبل از دریافت و پرداخت وجه نقد بابت درآمدها و هزینه‌ها هیچ ثبتی در حسابها به عمل نمی‌آید. اگر مبنای نقدی مورد استفاده قرار گیرد سود خالص یک دوره مالی برابر است با وجوده نقد دریافتی بابت درآمدها منهای وجوده نقد پرداختی بابت هزینه‌ها.

۲-۷ مبنای تعهدی: در این روش درآمدها بهنگام تحقق و هزینه‌ها در زمان وقوع شناسایی و در دفاتر ثبت می‌شوند هرچند وجه نقدی بابت درآمدها دریافت نشده باشد و یا برای هزینه‌ها وجه نقدی پرداخت نشده باشد. بدین ترتیب این روش بر اساس دو اصل حسابداری تحت عنوان «تحقیق درآمد» و «تطابق» مبتنی است که در زیر به این دو اصل اشاره می‌شود.

اصل تحقیق درآمد:

درآمد باید به محض ارائه خدمت به مشتری شناسایی و ثبت شود اعم از اینکه بهای آن نقداً دریافت شده یا نشده باشد.

طبق اصل تحقیق درآمد ملاک شناسایی و ثبت درآمد دریافت وجه نقد نیست بلکه ملاک، ارائه خدمت به مشتری می‌باشد.

هرچند به صورت نسیه انجام شده باشد.

اصل تطابق:

هزینه‌های هر دوره مالی باید از درآمدهای همان دوره مالی که در ایجاد آنها مؤثر بوده کسر گردد.

بر پایه این دو اصل در مبنای تعهدی درآمدها به هنگام تحقق و هزینه‌ها در زمان وقوع شناسایی و ثبت می‌گردند. لازم به توضیح است برای ثبت فعالیتهای مالی مؤسسات انتفاعی باید از مبنای تعهدی استفاده کرد.

مثال ۲: آقای رحیمی در اول سال ۱۳۷۷ بنگاه معاملات ملکی صداقت را تأسیس کرد. عملیات چهارماه مرداد تا آبان ۱۳۷۷ به شرح زیر است. حقوق ماهیانه کارکنان ۶۰۰,۰۰۰ ریال و اجاره بهای ماهیانه ۴۰۰,۰۰۰ ریال است.

آبان	مهر	شهریور	مرداد	
—	۱,۲۰۰,۰۰۰	—	۴۰۰,۰۰۰	پرداخت هزینه اجاره
۶۰۰,۰۰۰	—	۱,۸۰۰,۰۰۰	—	پرداخت هزینه حقوق
۱,۷۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۷۰۰,۰۰۰	۲,۳۰۰,۰۰۰	حق مشاوره بنگاه
۱,۸۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۴۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	وجوه دریافتی از مشتریان

بر اساس اطلاعات فوق سود خالص بنگاه صداقت طبق مبنای نقدی در هریک از ماههای مذکور به شرح زیر است :

آبان	مهر	شهریور	مرداد	
۱,۸۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۴۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	درآمد حق مشاوره
—	۱,۲۰۰,۰۰۰	—	۴۰۰,۰۰۰	هزینه اجاره
۶۰۰,۰۰۰	—	۱,۸۰۰,۰۰۰	—	هزینه حقوق
۱,۲۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰	سود خالص (نقدی)

چنانچه ملاحظه می‌کنید در مبنای نقدی وجوده دریافت شده از مشتریان به عنوان درآمد حق مشاوره تلقی می‌گردد و فقط هزینه‌هایی که نقداً پرداخت گردیده منظور شده است.

بر اساس مبنای تعهدی سود بنگاه صداقت در طول هریک از ماههای مرداد تا آبان ماه ۱۳۷۷ به شرح زیر است :

آبان	مهر	شهریور	مرداد	
۱,۷۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۷۰۰,۰۰۰	۲,۳۰۰,۰۰۰	درآمد حق مشاوره
۴۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	هزینه اجاره
۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	هزینه حقوق
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
۷۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۷۰۰,۰۰۰	۱,۳۰۰,۰۰۰	سود خالص (تعهدی)
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

در مبنای تعهدی ملاک شناسایی ارقام درآمد و هزینه، دریافت و پرداخت وجه نقد نیست بلکه ملاک اصل تحقق درآمد و اصل تطابق می‌باشد. طبق این روش درآمد حق المشاوره بنگاه برابر با بهای خدمات ارائه شده به مشتریان بنگاه می‌باشد و در همان ماه که خدمات به مشتریان ارائه شده به عنوان درآمد حق المشاوره تلقی می‌گردد، اگرچه ممکن است در همان ماه دریافت نشود. شناسایی هزینه‌ها هم ارتباطی به پرداخت وجه نقد ندارد، بلکه به وقوع آن بستگی دارد.

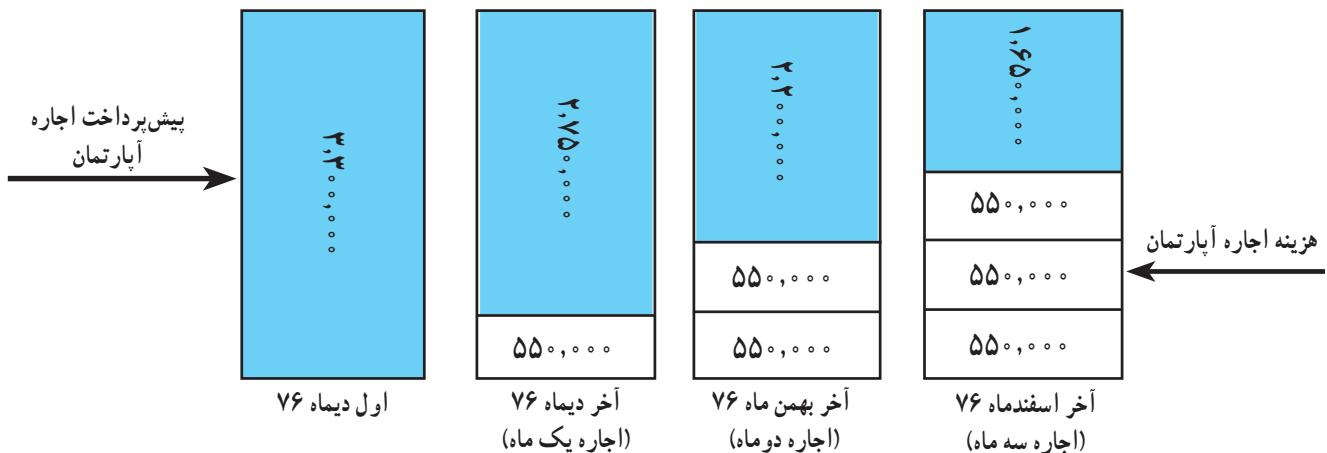
۵-۷ ثبتهای اصلاحی

به منظور اجرای اصل «تطابق هزینه‌های هر دوره مالی از درآمدهای همان دوره»، حسابداران باید اطمینان یابند در زمان تهیه صورت سود و زیان کلیه درآمدها و هزینه‌های دوره مالی در حسابها ثبت شده باشد. اگر برخی از درآمدها یا هزینه‌های دوره در حسابها ثبت نشده باشد، ابتدا آنها را شناسایی و سپس از طریق ثبتهای مناسب در دفتر روزنامه و انتقال به دفتر کل، حسابها اصلاح می‌شوند که اصطلاحاً به این گونه ثبتهای «ثبتهای اصلاحی» گفته می‌شود. ثبتهای اصلاحی معمولاً در پایان دوره مالی و قبل از تهیه صورتهای مالی انجام می‌شوند.

معمولًا در پایان دوره مالی چندین نوع ثبتهای اصلاحی انجام می‌شود که در این کتاب به شرح چند نمونه از آنها می‌پردازیم.

۱-۵-۷ اصلاح پیش‌پرداخت هزینه‌ها: پیش‌پرداخت هزینه عبارت است از مبالغی که بابت دریافت خدمات در آینده پرداخت می‌شود. پیش‌پرداخت اجاره و پیش‌پرداخت بیمه دو نمونه از پیش‌پرداخت هزینه هستند. بعضی از مؤسسات برخی داراییهای مورد نیاز خود را (مثل دفتر کار، مغازه و وسایط نقلیه) به صورت استیجاری فراهم می‌آورند و معمولاً اجاره اموال را به صورت ماهانه پرداخت می‌کنند. ولی چنانچه اجاره ماههای آینده زودتر پرداخت شود در حساب پیش‌پرداخت اجاره ثبت می‌شود.

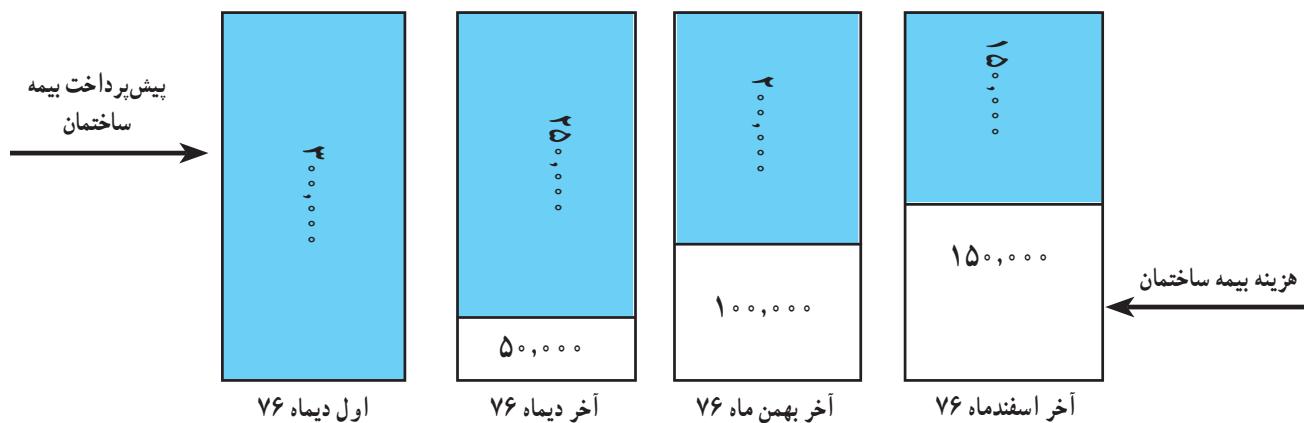
مثال ۳: مؤسسه فنی پویا برای دفتر کار مؤسسه یک دستگاه آپارتمان از آقای سعیدی اجاره کرده است. اجاره بهای ماهانه این آپارتمان ۵۵۰,۰۰۰ ریال است. در ابتدای دی ماه ۱۳۷۶ اجاره بهای ۶ ماهه دیماه ۱۳۷۶ تا خرداد ۱۳۷۷ به طور یکجا پرداخت گردید. برای ثبت این رویداد مالی در دفاتر مؤسسه، حساب پیش‌پرداخت اجاره به مبلغ ۳,۳۰۰,۰۰۰ ریال بدھکار و حساب موجودی نقد به همین مبلغ بستانکار می‌شود. در پایان سال مالی مؤسسه (۱۳۷۶ اسفند ماه ۲۹) بخشی از این پیش‌پرداخت باید به حساب هزینه اجاره آپارتمان منظور گردد.

در آخر اسفند ماه ۱۳۷۶ برای اصلاح حساب پیش پرداخت اجاره مبلغ ۱,۶۵۰,۰۰۰ ریال (اجاره بهای ۳ ماهه دی تا اسفند ۷۶) در حساب هزینه اجاره آپارتمان بدھکار و در حساب پیش پرداخت اجاره بستانکار می شود.

پیش پرداخت بیمه نمونه دیگری از پیش پرداخت هزینه هاست. افراد و مؤسسات معمولاً داراییهای خود را در برابر خطرهای مثل آتش سوزی و سرقت بیمه می کنند. برای بیمه کردن داراییها حق بیمه ای به شرکت بیمه پرداخت می شود تا در صورت بروز خطرهای احتمالی در طول دوره بیمه براساس بیمه نامه مبلغ معینی از شرکت بیمه دریافت شود.

مبلغ پیش پرداخت بیمه در حسابی به همین نام بدھکار می شود تا با سپری شدن دوران بیمه این مبلغ به هزینه بیمه تبدیل شود. مثلاً اگر در اول دیماه ۱۳۷۶ مؤسسه خدماتی هویزه ۳۰۰,۰۰۰ ریال بابت بیمه ۶ ماهه ساختمان مؤسسه پیردازد ابتدا این مبلغ در بدھکار حساب پیش پرداخت بیمه ساختمان ثبت می شود و سپس در پایان سال ۱۳۷۶ بخشی از پیش پرداخت بیمه ساختمان که مربوط به سال ۱۳۷۶ است به حساب هزینه بیمه ساختمان منظور می گردد.

چنانچه ملاحظه می کنید در پایان سال ۷۶ مؤسسه خدماتی هویزه باید با کاهش پیش پرداخت هزینه بیمه این حساب را اصلاح نماید.

۲-۵ اصلاح حساب ملزمات: در طول سال مالی اجنبایی مثل لوازم التحریر، تمبر و پاکت پستی، مواد شوینده و سمباده و به طور کلی تمام اجنبای مصرفی که برای استفاده در جریان عملیات یک مؤسسه خریداری می شود در حساب ملزمات ثبت

می‌گردد. ملزومات یکی از انواع داراییهای است که در ترازنامه نشان داده می‌شود. اماً معمولاً در پایان سال مالی مقداری از ملزومات خریداری شده در طول سال به مصرف رسیده و باید از حساب ملزومات کسر و به حساب هزینه ملزومات منظور گردد.

۳-۵-۷ اصلاح حساب پیش‌دریافت درآمد: گاهی اوقات مؤسسات قبل از ارائه خدمات به مشتریان، وجهی را از این بابت دریافت می‌کنند. بدیهی است که این وجه را نمی‌توان جزو درآمدهای مؤسسه قلمداد نمود زیرا هنوز خدمتی به مشتری ارائه نشده است. بنابراین چنین مبالغی را در حساب پیش‌دریافت درآمد ثبت می‌کنند. حساب پیش‌دریافت درآمد نوعی بدھی است که معمولاً پس از ارائه خدمات تسویه می‌شود. هرگاه مؤسسه به مشتری موردنظر خدماتی را که بابت آن پیش‌دریافت نموده ارائه دهد باید حساب پیش‌دریافت درآمد به میزان ارزش خدمات ارائه شده کاهش و حساب درآمد خدمات به همان میزان افزایش یابد.

۴-۵-۷ ثبت هزینه‌ها و درآمدهای ثبت نشده: بیشتر هزینه‌ها و درآمدها در زمان پرداخت و دریافت ثبت می‌شوند. اماً ممکن است در پایان دوره مالی هنوز برخی از هزینه‌ها و درآمدها در حسابها ثبت نشده باشد. برای ثبت هزینه‌های ثبت نشده، ابتدا مبلغ آن برآورد شده، سپس در حساب هزینه مربوط بدھکار و در مقابل در حساب بدھی بستانکار می‌گردد. مثلاً اگر در پایان سال معلوم شود که مؤسسه هنوز ۳۴۵,۰۰۰ ریال حقوق کارکنان خود را پرداخت و ثبت نکرده است باید حساب هزینه حقوق کارکنان به مبلغ ۳۴۵,۰۰۰ ریال بدھکار و حساب حقوق پرداختنی به همین رقم بستانکار گردد. حساب حقوق پرداختنی یکی از حسابهای بدھی است که در ترازنامه پایان دوره مالی ارائه می‌شود.

۶-۷ مثال جامع

برای نشان دادن نحوه انجام ثبتهای اصلاحی، تراز آزمایشی مؤسسه خدمات حقوقی نصر را در نظر بگیرید. این تراز آزمایشی در پایان سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۷۶ و قبل از انجام ثبتهای اصلاحی تهیه شده است. سایر اطلاعات به شرح زیر است :

- ۱- پیش‌پرداخت بیمه مربوط به بیمه آتش‌سوزی آپارتمان مؤسسه از اول دیماه ۱۳۷۶ تا پایان آذرماه ۱۳۷۷ می‌باشد.
- ۲- در پایان سال ۱۳۷۶ مجموعی ملزومات ۲۵۰,۰۰۰ ریال است.
- ۳- مبلغ ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال از پیش‌دریافت درآمد که خدمات مربوط به آن ارائه گردیده باید جزو درآمدهای سال مالی ۷۶ منظور گردد.

- ۴- حقوق اسفند ماه کارکنان به مبلغ ۷۵۰,۰۰۰ ریال هنوز پرداخت و در حسابها ثبت نشده است.
- ۵- بابت خدمات ارائه شده به یکی از مشتریان صورتحسابی به مبلغ ۴۷۰,۰۰۰ ریال برای وی ارسال گردیده که در حسابها ثبت نشده است.

- ۶- مبلغ پیش‌پرداخت اجاره مربوط به اجاره دو ماهه اسفند ۱۳۷۶ و فروردین ۱۳۷۷ یک دستگاه رایانه است.

مؤسسه خدمات حقوقی نصر

تراز آزمایشی اصلاح شده

۱۳۷۶/۱۲/۲۹

مانده		نام حساب
بستانکار	بدهکار	
	۲,۰۵۰,۰۰۰	موجودی نقد
	۲,۳۷۰,۰۰۰	حسابهای دریافتی
	۷۰۰,۰۰۰	پیش پرداخت اجاره
	۳۵۰,۰۰۰	ملزومات
	۲۴۰,۰۰۰	پیش پرداخت بیمه
	۸,۰۰۰,۰۰۰	اشانه
	۳۴,۰۰۰,۰۰۰	آپارتمان
۱,۱۵۰,۰۰۰		حسابهای پرداختی
۲,۰۰۰,۰۰۰		پیش دریافت درآمد
۴۲,۵۵۰,۰۰۰		سرمایه
	۸۵۰,۰۰۰	برداشت
۱۱,۵۰۰,۰۰۰		درآمد خدمات حقوقی
	۵,۲۲۰,۰۰۰	هزینه حقوق کارکنان
	۱۸۰,۰۰۰	هزینه مسافرت
	۴۰۰,۰۰۰	هزینه تبلیغات
	۲,۳۰۰,۰۰۰	هزینه آب و برق و تلفن
	۵۴۰,۰۰۰	هزینه تعمیرات
۵۷,۲۰۰,۰۰۰	۵۷,۲۰۰,۰۰۰	جمع

اصلاحات

۱- اصلاح حساب پیش پرداخت بیمه: چون مبلغ پیش پرداخت بیمه برای مدت یک سال از اول دیماه ۱۳۷۶ تا پایان آذرماه ۱۳۷۷ است و تا پایان سال مالی ۱۳۷۶ فقط سه ماه از ۱۲ ماه گذشته پس به میزان $\frac{3}{12}$ آن تبدیل به هزینه شده است. بنابراین ۶۰,۰۰۰ ریال از پیش پرداخت بیمه کسر و به حساب هزینه بیمه منظور می گردد.

هزینه بیمه آپارتمان		پیش پرداخت بیمه
	۶۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸	
	↑	↑
		$\frac{۳}{۱۲} = ۶۰,۰۰۰ . . ۲۴۰,۰۰۰$

۲- اصلاح حساب ملزومات اداری: بخشی از ملزومات اداری خربزاری شده در طول سال به مصرف رسیده است و باید از حساب ملزومات اداری خارج شود. بنابراین بابت بهای ملزومات مصرف شده (۱۰۰,۰۰۰ - ۲۵۰,۰۰۰) ریال از حساب ملزومات اداری کسر و به حساب هزینه ملزومات اداری منظور می گردد.

هزینه ملزمومات	ملزمومات
۱۰۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸	۱۰۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸ مانده ۳۵۰,۰۰۰ م ۲۵۰,۰۰۰

۳- اصلاح حساب پیش‌دریافت درآمد: از آنجا که بخشی از تعهدات شرکت به مشتریانی که بهای خدمات را از قبل پرداخت کرده‌اند، انجام شده است باید حساب پیش‌دریافت درآمد کاهش و حساب درآمد خدمات افزایش یابد.

پیش‌دریافت درآمد	درآمد خدمات حقوقی
۲,۰۰۰,۰۰۰ مانده م ۸۰۰,۰۰۰	۱۱,۵۰۰,۰۰۰ مانده ۱,۲۰۰,۰۰۰ م ۱۲,۷۰۰,۰۰۰

۴- ثبت هزینه حقوق اسفند ماه کارکنان: برای ثبت هزینه حقوق اسفند ماه کارکنان حساب هزینه حقوق بدھکار و حساب حقوق پرداختنی بستانکار می‌شود. حساب حقوق پرداختنی یک حساب بدھی است که مانده آن نشانگر مبلغی است که مؤسسه باید بابت حقوق به کارکنان خود بپردازد.

حقوق پرداختنی کارکنان	هزینه حقوق کارکنان
۷۵۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸	۵,۲۲۰,۰۰۰ مانده ۷۵۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸ م ۵,۹۷۰,۰۰۰

۵- ثبت درآمد خدمات حقوقی: برای ثبت درآمد تحقق یافته و ثبت نشده حسابهای دریافتی بدھکار و حساب درآمد خدمات حقوقی بستانکار می‌گردد.

درآمد خدمات حقوقی	حسابهای دریافتی
۱۱,۵۰۰,۰۰۰ مانده ۱,۲۰۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸ ۴۷۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸ م ۱۳,۱۷۰,۰۰۰	۲,۳۷۰,۰۰۰ مانده ۴۷۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸ م ۲,۸۴۰,۰۰۰

۶- اصلاح حساب پیش‌پرداخت اجاره: برای اصلاح حساب پیش‌پرداخت اجاره باید هزینه اجاره بابت اجاره بهای رایانه در اسفند ۱۳۷۶ (۲۵۰,۰۰۰ ریال = ۲۰۰,۰۰۰ ریال) بدھکار و حساب پیش‌پرداخت اجاره بستانکار گردد.

پیش‌پرداخت اجاره	هزینه اجاره رایانه
۳۵۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸ مانده ۷۰۰,۰۰۰ م ۳۵۰,۰۰۰	۳۵۰,۰۰۰ ۱۲/۲۸

۷- تراز آزمایشی اصلاح شده

پس از آنکه کلیه ثبتهای اصلاحی در دفتر روزنامه ثبت شد و به دفتر کل منتقل گردید، از حسابهای مانده گیری و حسابها و تراز آزمایشی جدیدی تنظیم می‌گردد که به آن «تراز آزمایشی اصلاح شده» گفته می‌شود.

تراز آزمایشی اصلاح شده عبارت است از فهرست مانده حسابهای دفترکل پس از انجام ثبتهای اصلاحی

تراز آزمایشی اصلاح شده مبنای تهیه صورتهای مالی قرار می‌گیرد. در زیر تراز آزمایشی اصلاح شده مؤسسه حقوقی نصر را ملاحظه می‌کنید.

مؤسسه خدمات حقوقی نصر

تراز آزمایشی اصلاح شده

۱۳۷۶ ماه ۲۹

مانده		نام حساب
بستانکار	بدهکار	
	۲,۰۵۰,۰۰۰	موجودی نقد
	۲,۸۴۰,۰۰۰	حسابهای دریافتی
	۳۵۰,۰۰۰	پیش‌پرداخت اجاره
	۲۵۰,۰۰۰	ملزومات
	۱۸۰,۰۰۰	پیش‌پرداخت بیمه
	۸,۰۰۰,۰۰۰	انانه
	۳۴,۰۰۰,۰۰۰	آپارتمان
۱,۱۵۰,۰۰۰		حسابهای برداختی
۷۵۰,۰۰۰		حقوق برداختی کارکنان
۸۰۰,۰۰۰		پیش دریافت درآمد
۴۲,۵۵۰,۰۰۰		سرمایه آقای نصر
	۸۵۰,۰۰۰	برداشت
۱۳,۱۷۰,۰۰۰		درآمد خدمات حقوقی
	۵,۹۷۰,۰۰۰	هزینه حقوق کارکنان
	۱۸۰,۰۰۰	هزینه مسافرت
	۴۰۰,۰۰۰	هزینه تبلیغات
	۲,۳۰۰,۰۰۰	هزینه آب و برق و تلفن
	۵۴۰,۰۰۰	هزینه تعمیرات
	۶۰,۰۰۰	هزینه بیمه آپارتمان
	۱۰۰,۰۰۰	هزینه ملزومات
	۳۵۰,۰۰۰	هزینه اجاره رایانه
۵۸,۴۲۰,۰۰۰	۵۸,۴۲۰,۰۰۰	جمع

- ۱- دوره مالی یا دوره حسابداری را تعریف کنید.
- ۲- چرخه حسابداری چیست؟
- ۳- مفهوم مبنای نقدی را توضیح دهید.
- ۴- مفهوم مبنای تعهدی را توضیح دهید.
- ۵- مفهوم اصل تحقق درآمد و اصل تطابق را بیان کنید.
- ۶- پیش‌پرداخت هزینه را تعریف کنید و چهار نوع پیش‌پرداخت هزینه را نام ببرید.
- ۷- پیش‌دریافت درآمد چیست و چرا جزو بدھیها محسوب می‌شود؟
- ۸- تراز آزمایشی اصلاح شده چیست؟

پرسشی چهار گزینه‌ای

- ۱- کدامیک از عبارتهای زیر درست است؟
 - الف) حساب پیش‌پرداخت اجاره مانده بستانکار دارد.
 - ب) حساب پیش‌پرداخت اجاره جزو بدھیهاست.
 - ج) حساب حقوق و دستمزد پرداختی جزو بدھیهاست.
 - د) حساب حقوق و دستمزد پرداختی مانده بدھکار دارد.
- ۲- پیش‌پرداخت هزینه :

الف) نوعی دارایی است	ب) نوعی هزینه است
ج) نوعی بدھی است	د) نوعی درآمد است
- ۳- صورتهای مالی را می‌توان به طور مستقیم از روی تهیه کرد.
 - الف) دفتر کل
 - ب) ترازنامه
 - ج) صورت سود و زیان
 - د) تراز آزمایشی اصلاح شده
- ۴- کدامیک از مراحل چرخه حسابداری زودتر انجام می‌شود؟
 - الف) تهیه صورتهای مالی
 - ب) انتقال به دفتر کل
 - ج) روزنامه نویسی
 - د) اصلاح حسابها
- ۵- کدامیک از حسابهای زیر معمولاً مانده بدھکار دارد؟
 - الف) پیش‌پرداخت اجاره
 - ب) پیش‌دریافت درآمد
 - ج) حقوق و دستمزد پرداختی
 - د) درآمد خدمات

۶- مؤسسه خدمات رایانه‌ای اول سال ۷۵ تأسیس گردید و در اول تیرماه سال ۷۵ مبلغ ۴۵۰۰۰ ریال بابت حق بیمه رایانه‌های مؤسسه از اول تیرماه ۷۵ تا پایان خرداد ماه ۷۶ پرداخت نمود. هزینه بیمه اثاثه در سال مالی ۷۵ و سال مالی ۷۶ برابر است با :

پایان سال ۷۶ - ریال	۱۱,۲۵۰	الف)
۳۳,۷۵۰		
-	۴۵۰۰۰	ب)
۱۱,۲۵۰	۳۳,۷۵۰	ج)
۴۵۰۰۰	-	د)

۷- تعمیرگاه تلویزیون پارس در اول تیرماه ۷۳ تأسیس گردید و در اول آذرماه همان سال بابت حق بیمه ۲ ساله ساختمان تعمیرگاه، مبلغ ۴۸۰,۰۰۰ ریال به شرکت بیمه ایران پرداخت کرد. هزینه بیمه ساختمان تعمیرگاه در سال مالی ۷۳ و پیش‌پرداخت بیمه در پایان سال مالی مزبور برابر است با :

هزینه بیمه ساختمان	مانده پیش‌پرداخت بیمه
در سال مالی ۷۳ - ریال	در ۳۱/۳۱ - ریال

۳۰۰,۰۰۰	الف)
۳۴۰,۰۰۰	ب)
۴۰۰,۰۰۰	ج)
۱۶۰,۰۰۰	د)

۸- کدامیک از عبارتهای زیر نادرست است؟

- (۱) ملزومات اجنبی هستند که برای مصارف خود مؤسسه خریداری می‌گردد.
- (۲) در پایان دوره مالی برای اصلاح حساب ملزومات، هزینه ملزومات از حساب ملزومات کسر می‌شود.

(۳) در پایان دوره مالی و پس از انجام ثبت‌های اصلاحی حساب ملزومات معمولاً مانده بدهکار دارد.

الف) (۱) و (۲) ب) (۲) و (۳) ج) (۱) و (۳) د) هیچکدام

۹- کدام گزینه در مورد دوره مالی صحیح می‌باشد؟

الف) همیشه باید درست منطبق با سال شمسی باشد.
ب) همیشه باید ۱۲ ماه باشد.

ج) معمولاً ۱۲ ماه است.

د) با دوره حسابداری تفاوت دارد.

۱۰- موجودی ملزومات دندانپزشکی کلینیک دندانپزشکی ری در اول سال ۷۵ برابر با ۲ میلیون ریال و در پایان سال ۱/۲ میلیون ریال بود. اگر در طول سال ۷۵ مجموعاً ۱/۵ میلیون ریال ملزومات دندانپزشکی خریداری شده باشد هزینه ملزومات دندانپزشکی برابر است با :

الف) ۳۰۰,۰۰۰ ریال ب) ۲,۳۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۸۰۰,۰۰۰ ریال د) ۳۵۰,۰۰۰ ریال

تمرینها

۱- اثر هر یک از رویدادهای مالی زیر را بر ترازنامه و صورت سود و زیان نشان دهید. در نوشتن پاسخ، از علامت «+» برای افزایش و علامت «-» برای کاهش و علامت «۰» برای بدون تأثیر استفاده کنید.

اثر رویداد مالی بر صورت سود و زیان			اثر رویداد مالی بر ترازنامه			رویداد مالی
سود ویژه	جمع هزینه‌ها	جمع درآمدها	سرمایه	جمع بدھیها	جمع داراییها	
						۱- سرمایه‌گذاری اولیه توسط مالک ۲- دریافت وام قرض الحسن ۳- خرید اثاثه به طور نقد ۴- پیش‌پرداخت حق بیمه یک ساله ساختمان ۵- خرید ملزومات به طور نسبیه ۶- سرمایه‌گذاری مجدد توسط مالک ۷- پیش‌دریافت از مشتریان ۸- برداشت نقدی مالک ۹- ارسال صورتحساب برای مشتریان بابت بهای خدمات ارائه شده ۱۰- بازپرداخت وام قرض الحسن ۱۱- برداشت دستمزد به کارکنان ۱۲- پرداخت بابت ملزومات خریداری شده به طور نسبیه ۱۳- دریافت وجه نقد از مشتریانی که قبلًا برایشان صورتحساب ارسال شده است.

۲- سال مالی مؤسسه تبلیغاتی رجا اول مهر ماه ۷۴ تا پایان شهریور ماه ۷۵ می‌باشد. با درنظر گرفتن اطلاعات زیر ثبتهای اصلاحی را در دفتر روزنامه ثبت نمایید.

الف) بابت هزینه اجاره سال ۷۵ مبلغ ۳,۶۰۰,۰۰۰ ریال در اول تیرماه ۷۵ پرداخت گردید.

ب) در اول مهرماه ۷۴ موجودی ملزومات وجود نداشته است. در طول سال مجموعاً ۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال ملزومات خریداری گردید. موجودی ملزومات در پایان شهریور ماه ۷۵ برابر با ۲,۳۰۰,۰۰۰ ریال است.

ج) در طول سال مالی ۲۵ میلیون ریال بابت تهیه بروشورهای تبلیغاتی از مشتریان به صورت پیش‌دریافت اخذ گردید که تا پایان شهریور ماه ۷۵ معادل ۱۲ میلیون ریال به آنها خدمات ارائه شده است.

د) حقوق کارکنان مؤسسه در شهریور ماه ۷۵ به مبلغ ۵ میلیون ریال بود که در مهرماه ۷۵ پرداخت گردید.

۳- اطلاعات زیر مربوط به حساب ملزمومات مؤسسه را در طول ۴ سال می‌باشد، بهجای مبلغ مناسب را بنویسید.

۷۴	۷۳	۷۲	۷۱	شرح
[]	[]	[]	[]	موجودی ملزمومات در اول دوره مالی
۳,۰۰۰,۰۰۰	[]	۱,۲۰۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰	ملزمومات خریداری شده طی سال
۱,۲۵۰,۰۰۰	۱,۰۵۴۰,۰۰۰	[]	۷۴۰,۰۰۰	ملزمومات مصرف شده طی سال
۲,۷۰۰,۰۰۰	[]	۱,۰۹۰,۰۰۰	۱,۳۵۰,۰۰۰	موجودی ملزمومات در پایان دوره مالی

۴- اگر در پایان سال مالی حسابداران ثبتهای اصلاحی را فراموش کنند صورتهای مالی غیرواقعی خواهد بود زیرا مبالغ عناصر صورتهای مالی (دارایها، بدھیها، سرمایه مالک، درآمدها و هزینه‌ها) به طور نادرست گزارش می‌شود. تأثیر ۴ مورد الف تا د بر عناصر صورتهای مالی را در جدول زیر نشان دهید. برای نشان دادن تأثیر هریک از اشتباهات بر عناصر صورتهای مالی از علامتهای «+»، «-» و «۰» استفاده نمایید.

- الف) عدم اصلاح پیش‌پرداخت هزینه‌ها
- ب) عدم ثبت ملزمومات مصرف شده
- ج) عدم اصلاح پیش‌دریافت درآمد
- د) عدم ثبت حقوق پرداختنی کارکنان

اثر اشتباه ناشی از عدم ثبت اصلاحی					عناصر صورتهای مالی
د	ج	ب	الف	د	
					دارایها
					بدھیها
					سرمایه مالک
					درآمدها
					هزینه‌ها

۵- مانده‌های زیر از تراز آزمایشی اصلاح نشده مؤسسه دانش در پایان سال مالی منتهی به ۱۳۷۷/۱۲/۲۹ به دست آمده است.

بستانکار – ریال	بدھکار – ریال	پیش‌پرداخت اجاره
	۱,۶۰۰,۰۰۰	
	۹۶۰,۰۰۰	ملزمومات
۲,۳۲۰,۰۰۰		پیش‌دریافت درآمد

با استفاده از اطلاعات اضافی زیر ثبتهای اصلاحی را به تاریخ ۲۹ اسفند ماه سال ۱۳۷۷ تنظیم نمایید.

الف) پیش‌پرداخت اجاره مربوط به چهارماه بهمن سال ۱۳۷۷ تا اردیبهشت سال ۱۳۷۸ است.

ب) موجودی ملزومات در پایان سال بالغ بر ۳۲۰,۰۰۰ ریال بوده است.

ج) بابت نیمی از مبالغ پیش‌دريافت شده از مشتریان خدمات ارائه شده است.

۶- مانده برخی از حسابهای مؤسسه حمل و نقل شاهین در پایان سال مالی منتهی به ۳۱ خرداد ماه ۱۳۷۶ به شرح زیر است.

۳۱ خرداد ماه ۱۳۷۶		نام حساب
تراز آزمایشی اصلاح شده	تراز آزمایشی اصلاح نشده	
۲۹,۲۰۰,۰۰۰	۲۷,۰۰۰,۰۰۰	درآمدها
۲,۲۰۰,۰۰۰	۴,۴۰۰,۰۰۰	پیش‌دريافت از مشتریان
۱۰,۷۰۰,۰۰۰	۹,۵۰۰,۰۰۰	هزینه حقوق کارکنان
۴۱۰,۰۰۰	۳۵۰,۰۰۰	هزینه بیمه وسایط نقلیه
۵۲۰,۰۰۰	—	هزینه ملزومات مصرفی
۳,۶۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	هزینه اجاره
۲۶۰,۰۰۰	۷۸۰,۰۰۰	موجودی ملزومات
۱,۵۰۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰	پیش‌پرداخت اجاره
۱۰۰,۰۰۰	۱۶۰,۰۰۰	پیش‌پرداخت بیمه وسایط نقلیه
۱,۲۰۰,۰۰۰	—	حقوق پرداختی

ضمن بررسی اطلاعات فوق ثبتهای اصلاحی سال مالی منتهی به ۳۱ خرداد ماه ۷۶ را انجام دهید.

۱- مانده حسابهای دفتر کل مؤسسه خدماتی پیمان در پایان سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۷۶ و پس از انجام ثبت‌های اصلاحی به شرح زیر می‌باشد.

۲۱۷,۰۰۰	موجودی نقد
۵۴۰,۰۰۰	حسابهای دریافت‌نی
۸۲۰,۰۰۰	ملزومات
۹۰۰,۰۰۰	پیش‌برداخت اجاره
۵۱۰,۰۰۰	پیش‌برداخت بیمه
۳,۹۴۰,۰۰۰	اثاثه
۱۳۵,۰۰۰	حسابهای پرداخت‌نی
۲۵۰,۰۰۰	پیش‌دریافت درآمد
۲,۲۰۰,۰۰۰	وام پرداخت‌نی
?	سرمایه
۱,۳۸۰,۰۰۰	برداشت
۱۷,۹۰۰,۰۰۰	درآمد خدمات
۱۳,۲۰۰,۰۰۰	هزینه حقوق و دستمزد کارکنان
۱,۲۰۰,۰۰۰	هزینه اجاره
۹۲۲,۴۰۰	هزینه آب و برق و تلفن
۲۶۲,۰۰۰	هزینه بیمه اثاثه
۳۷۲,۵۰۰	هزینه ملزومات مصرفی

مطلوب است:

- ۱- تنظیم تراز آزمایشی اصلاح شده به تاریخ ۳۱ شهریور ۱۳۷۶
- ۲- تهیه صورت سود و زیان مؤسسه پیمان برای سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۳۷۶
- ۳- تهیه صورت سرمایه مؤسسه پیمان برای سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۳۷۶
- ۴- تهیه ترازنامه مؤسسه پیمان به تاریخ ۳۱ شهریور ماه ۱۳۷۶

۲- تراز آزمایشی اصلاح نشده مؤسسه آموزشی پویا در تاریخ ۳۰ آبان ۱۳۷۶ به شرح زیر است:

مؤسسه آموزشی پویا
تراز آزمایشی اصلاح نشده
۳۰ آبان ۱۳۷۶

نام حساب	بدهکار — ریال	بستانکار — ریال
موجودی نقد	۴,۲۰۰,۰۰۰	
حسابهای دریافتی	۵۹۰,۰۰۰	
پیش پرداخت تبلیغات	۲,۵۰۰,۰۰۰	
پیش پرداخت بیمه	۴۲۰,۰۰۰	
پیش پرداخت اجاره رایانه	۸,۴۰۰,۰۰۰	
ملزومات	۹۶۰,۰۰۰	
اثانه	۳۱,۰۰۰,۰۰۰	
ساختمان	۵۵,۰۰۰,۰۰۰	
زمین	۱۰,۹۰۰,۰۰۰	
حسابهای پرداختی	۲,۰۵۹,۰۰۰	
پیش دریافت درآمد	۳,۵۰۰,۰۰۰	
حقوق پرداختی	—	
وام پرداختی	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	
سرمایه آفای امنی	۴۵,۰۰۰,۰۰۰	
برداشت	۵,۳۰۰,۰۰۰	
درآمد خدمات آموزشی	۱۱۵,۰۰۰,۰۰۰	
هزینه حقوق کارکنان	۸,۴۰۰,۰۰۰	
هزینه حق التدریس مدرسین	۵۶,۰۰۰,۰۰۰	
هزینه آب و برق و تلفن	۶,۴۲۰,۰۰۰	
هزینه تبلیغات	—	
هزینه بیمه ساختمان	—	
هزینه اجاره رایانه	—	
هزینه ملزومات	—	
جمع	۱۹۰,۰۹۰,۰۰۰	۱۹۰,۰۹۰,۰۰۰

اطلاعات زیر نیز در دست است.

- ۱- مؤسسه پویا در آذرماه ۱۳۷۵ تأسیس گردید و پایان سال مالی مؤسسه ۳۰ آبان می باشد.
- ۲- پیش پرداخت تبلیغات مربوط به پخش ۴ آگهی تلویزیونی در مورد کلاسهاي آموزشی مؤسسه می باشد. قبل از پایان سال مالی يکی از آگهیهای مؤسسه پخش شده است. هزینه اين آگهی ۷۵۰,۰۰۰ ریال است.
- ۳- در فروردین ماه ۱۳۷۶ بیمه نامه يک ساله برای ساختمان مؤسسه خریداری گردید.
- ۴- در اوایل اسفند ماه سال ۱۳۷۵ دو دستگاه رایانه و چاپگر برای يک سال اجاره شد. حق اجاره ماهیانه اين دستگاهها ۷۰۰,۰۰۰ ریال بوده است.
- ۵- در پایان سال مالی موجودی ملزومات ۱۷۵,۰۰۰ ریال بود.
- ۶- در مهرماه ۱۳۷۶ مبلغ ۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال از شرکت کنندگان در کلاسهاي آموزشی به عنوان پیش دریافت اخذ گردید که باید در پایان آبان ماه ۲,۳۰۰,۰۰۰ ریال از این مبلغ به حساب درآمد آموزشی منظور گردد.
- ۷- سه نفر از شرکت کنندگان در دوره های کوتاه مدت تابستانی آموزش زبان انگلیسی تا پایان دوره آموزشی شهریه خود را پرداخت نکرده اند که از این بابت ثبتی در دفاتر به عمل نیامده است. بدھی این افراد ۳۶۰,۰۰۰ ریال است.
- ۸- يکی از کارکنان مؤسسه بابت حقوق آبان ماه خود ۴۱۰,۰۰۰ ریال از مؤسسه طلبکار است که در حساب هزینه حقوق کارکنان ثبت نشده است.

مطلوب است:

- ۱- انجام ثبتهای اصلاحی لازم در دفتر روزنامه
- ۲- نقل ثبتهای اصلاحی از دفتر روزنامه به حسابهای دفتر کل (به شکل T)
- ۳- مانده گیری حسابهای دفتر کل پس از ثبت اصلاحات
- ۴- تنظیم تراز آزمایشی اصلاح شده به تاریخ ۳۰ آبان ماه ۱۳۷۶
- ۵- تنظیم صورت سود و زیان مؤسسه برای سال مالی منتهی به ۳۰ آبانماه ۱۳۷۶
- ۶- تنظیم صورت سرمایه مؤسسه برای سال مالی منتهی به ۳۰ آبانماه ۱۳۷۶ (سرمایه گذاری مجدد آقای امینی در طول سال ۱۲۰,۵۰۰,۰۰۰ ریال بوده است).
- ۷- تنظیم ترازنامه مؤسسه به تاریخ ۳۰ آبانماه ۱۳۷۶

۳- تراز آزمایشی مؤسسه خدماتی پاکیزه، قبل و پس از اصلاحات به شرح زیر می‌باشد.

مؤسسه خدماتی پاکیزه

تراز آزمایشی

۱۳۷۵ اسفند ماه ۱۲۹

پس از اصلاحات		قبل از اصلاحات		نام حساب
بستانکار — ریال	بدهکار — ریال	بستانکار — ریال	بدهکار — ریال	
	۴۷۵,۰۰۰		۴۷۵,۰۰۰	موجودی نقد
	۱,۷۰۰,۰۰۰		۱,۳۸۲,۰۰۰	حسابهای دریافتی
	۷۰۰,۰۰۰		۴,۹۰۰,۰۰۰	پیش‌پرداخت اجاره
	۴۸۰,۰۰۰		۷۲۰,۰۰۰	پیش‌پرداخت بیمه
	۷۱۰,۰۰۰		۲,۳۴۰,۰۰۰	ملزومات
	۲۳,۰۰۰,۰۰۰		۲۳,۰۰۰,۰۰۰	وسایل و تجهیزات
	۴۲,۰۰۰,۰۰۰		۴۲,۰۰۰,۰۰۰	وسایط نقلیه
۱,۰۱۷,۰۰۰		۱,۰۱۷,۰۰۰		حسابهای پرداختی
۸۰۰,۰۰۰		—		حقوق پرداختی
۳۰۰,۰۰۰		۲,۰۰۰,۰۰۰		پیش‌دریافت درآمد
۳۵,۰۰۰,۰۰۰		۳۵,۰۰۰,۰۰۰		سرمایه آقای صباح
	۱,۹۰۰,۰۰۰		۱,۹۰۰,۰۰۰	برداشت
۷۷,۲۱۸,۰۰۰		۷۵,۲۰۰,۰۰۰		درآمد خدمات
	۳۲,۳۰۰,۰۰۰		۳۱,۵۰۰,۰۰۰	هزینه حقوق و دستمزد کارکنان
	۱,۶۳۰,۰۰۰		—	هزینه ملزمات
	۵,۰۰۰,۰۰۰		۵,۰۰۰,۰۰۰	هزینه آگهی و تبلیغات
	۴,۲۰۰,۰۰۰		—	هزینه اجاره دفتر مؤسسه
	۲۴۰,۰۰۰		—	هزینه بیمه و سایط نقلیه
۱۱۴,۳۳۵,۰۰۰	۱۱۴,۳۳۵,۰۰۰	۱۱۳,۲۱۷,۰۰۰	۱۱۳,۲۱۷,۰۰۰	جمع

مطلوب است:

نشان دادن ثبت اصلاحات انجام شده در حسابها. (برای پاسخ ابتدا جدول زیر را تنظیم کرده و سپس اصلاحات انجام شده را معلوم نماید)

تراز آزمایشی پس از اصلاحات		اصلاحات		تراز آزمایشی قبل از اصلاحات		نام حساب
بستانکار	بدهکار	بستانکار	بدهکار	بستانکار	بدهکار	

۴- ارقام زیر پس از ثبتهای اصلاحی سال مالی ۱۳۷۵ (اولین سال فعالیت) از روی دفترکل خشکشویی پاکیزان بدست آمده است.

نام حساب	جمع ستون بدهکار	جمع ستون بستانکار
موجودی نقد	۲۸,۳۰۰,۰۰۰	۲۳,۵۰۰,۰۰۰
حسابهای دریافتی	۱۸,۴۰۰,۰۰۰	۱۴,۳۰۰,۰۰۰
پیشبرداخت بیمه	۷۰۰,۰۰۰	۵۳۰,۰۰۰
ملزومات	۴,۷۰۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰
حقوق پرداختی		۱,۲۰۰,۰۰۰
پیشدریافت درآمد	۲,۶۰۰,۰۰۰	۴,۷۰۰,۰۰۰
هزینه حقوق	۹,۳۰۰,۰۰۰	
درآمد خدمات	۵۳۰,۰۰۰	۲۱,۴۰۰,۰۰۰
هزینه بیمه	۲,۱۰۰,۰۰۰	
هزینه ملزومات		

مطلوب است:

- ۱- در طول سال بابت خرید ملزومات فنی چقدر پرداخت شده است؟
- ۲- در طول سال چقدر بابت حقوق به کارکنان پرداخت شده است؟
- ۳- برای اصلاح حساب پیشدریافت درآمد چه ثبتی انجام گرفته است؟
- ۴- برای اصلاح حساب پیشبرداخت بیمه چه ثبتی انجام شده است؟
- ۵- اقلام زیر از ترازنامه پایان سال ۷۴ و ۷۵ مؤسسه آموزش رانندگی پیام بدست آمده است.

۲۹ اسفند

۱۳۷۵	۱۳۷۴	
۶۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	پیشبرداخت بیمه
۴۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	حقوق پرداختی
۱۲۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	پیشدریافت حق الزحمه آموزش
ریال		در طول سال ۷۵ مبالغ دریافت و پرداخت بابت اقلام فوق به شرح زیر است :
۴۷۰,۰۰۰		پرداخت بابت حق بیمه
۵,۸۰۰,۰۰۰		پرداخت بابت حقوق کارکنان
۱۳,۵۰۰,۰۰۰		دریافت حق الزحمه آموزش

مطلوب است محاسبه:

- ۱- هزینه بیمه سال ۷۵
- ۲- هزینه حقوق سال ۷۵
- ۳- درآمد حق الزحمه آموزش در سال ۷۵
- ۶- اطلاعات زیر در مورد کلینیک دندانپزشکی صحّت در دست است.

هزار ریال	
۵۴,۲۰۰	سود خالص سال ۷۵
۲۳۰	حسابهای پرداختنی
۷۶۰	حسابهای دریافتی
۱۲۰,۰۰۰	تجهیزات دندانپزشکی
۲,۱۰۰	مزومات
۵۴,۲۰۰	ساختمان
۱۲,۰۰۰	زمین
۱۴۱,۱۸۸	سرمایه آقای حمیدی در اول سال
۲,۰۵۰	موجودی نقد
۹,۱۰۰	اثاثه
۲,۳۰۰	سرمایه‌گذاری مجدد در سال ۷۵
۳۵۰	پیش‌پرداخت بیمه
۹۵۲	حقوق پرداختنی
۵۴۰	پیش‌دریافت از مراجعین
۱۰,۰۰۰	وام پرداختنی
۸,۴۰۰	برداشت

مطلوب است:

- ۱- تنظیم صورت سرمایه برای سال مالی ۷۵
- ۲- تنظیم ترازنامه به تاریخ پایان سال مالی ۷۵